

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ENERGIA-MARKKINAVIRASTON TOIMINNASTA VUONNA 2012

Energiamarkkinaviraston tehtävänä on valvoa ja edistää sähkö- ja maakaasumarkkinoiden toimintaa sekä tukea ilmastotavoitteiden saavuttamista.

1. Arvio tuloksellisuuden ja sen kehityksen sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Energiamarkkinaviraston keskeisenä tehtävänä sähkö- ja maakaasumarkkinaviranomaisena on vaikuttaa siihen, että sähkö- ja maakaasuverkkopalveluja tarjotaan tehokkaasti, luotettavasti ja kohtuulliseen hintaan. Virastolle on asetettu yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen liittyviä tulostavoitteita, jotka liittyvät sähkömarkkinoiden toimivuuteen sekä sähkönjakelun keskeytysten määrään. Lisäksi virastolle on asetettu yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita, jotka liittyvät uusiutuvien energialähteiden edistämiseen sähköntuotannossa sekä toimintaan kasvihuonekaasujen päästökauppaviranomaisena.

Energiamarkkinaviraston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden panos on ollut vuonna 2012 kokonaisuutena arvioiden ainakin tyydyttävä. Numeeristen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttaminen riippuu suurelta osin muiden kuin viraston toimenpiteistä. Vaikuttavuustavoitteiden toteutumista on heikentänyt sähköverkkoalalle vaikea vuosi: Tapanin- ja Hannunpäivän 2011 myrskyt ovat heikentäneet toimitusvarmuutta koskevia tunnuslukuja ja sähkönkäyttäjien luottamusta markkinoiden toimivuuteen. Vastaavasti pohjoismaisen vesivoiman runsas tarjonta ja merikaapelivauriot sekä Venäjän tuonnin rakenteen muuttuminen vuoden 2012 kuluessa ovat vaikuttaneet voimakkaasti Ruotsin ja Suomen välisen sähkönsiirron määrään sekä rajayhdysjohtojen ruuhkautumiseen. Onnistuneena suorituksena on syytä nostaa esille erityisesti uuden verkkohinnoittelun metodologian menestyksekkäs puolustaminen markkinaoikeudessa.

Virasto on täyttänyt päästökauppaviranomaiselle asetetun vaikuttavuustavoitteen. Uusiutuvan energian tukijärjestelmän maksatustehtävien toteutuksessa on edistytty merkittävästi vuoteen 2011 verrattuna.

Toiminnallinen tehokkuus

Energiamarkkinavirastolle on asetettu toiminnalliseen tehokkuuteen liittyviä tulostavoitteita, jotka kuvaavat tuottavuuden muutosta, taloudellisuutta sekä kannattavuutta ja kustannusvastaavuutta. Energiamarkkinavirasto on pystynyt parantamaan tuottavuuttaan. Toiminnalliselle tehokkuudelle asetetut tulostavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Tuotokset ja laadunhallinta

Energiamarkkinavirastolle on asetettu tuotoksiin ja laadunhallintaan liittyviä tulostavoitteita viraston kaikille toimintasektoreille. Energiamarkkinavirasto on täyttänyt tuotoksiin ja laadunhallintaan liittyvät tavoitteet kokonaisuutena arvioiden hyvin kaikilla kolmella toimintasektorillaan. Energiamarkkinavirasto on panostanut merkittävästi vaikuttamiseen EU-tason ja pohjoismaisen tason sääntelyviranomaisten yhteistyössä. Sääntelyviranomaisten lakisääteinen yhteistyö vaikuttaa merkittävästi energiasisämarkkinoiden sääntelyn kehitykseen ja on siten tärkeää energiaintensiiviselle Suomelle. Viraston panos EU:n sääntelyviranomaisten yhteistyön kautta tapahtuvaan EU:n tukkusähkömarkkinoiden sääntelyn kehittämiseen on ollut aktiivista. Vastaavalla tavalla virasto on toiminut aktiivisesti EU:n päästökauppajärjestelmän sekä Kioton rekisterijärjestelmän kansainvälisessä yhteistyössä.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Viraston henkilöstövoimavarojen käytön haasteena on perinteisesti ollut tehtävien ja resurssien yhteensovittaminen. Vuonna 2012 tilanne on ollut tältä osin kohtuullisesti tasapainossa. Viraston tehtävien täyttämisen edellyttämien henkilöstöresurssien varmistaminen pysyy haasteena myös jatkossa, koska EU-taustaisen energiapoliittisen ohjauksen lisääntyminen mm. energiatehokkuuden lisäämiseksi edellyttää kokonaan uusia resursseja operatiivisella tasolla.

2. Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä kehittämistarpeet

Energiamarkkinaviraston toiminnan raportointi on ollut riittävää. Virasto on pyrkinyt systemaattisesti vastaamaan sille asetettuihin tulostavoitteisiin. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen raportointi on kattanut tulossopimuksen kaikki osa-alueet. Tulostavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat tavoitteista on raportoitu ministeriön näkökulmasta asianmukaisesti.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuksessa vuodelta 2012 ei ole ilmennyt merkittävää huomautettavaa.

3. Toimenpiteet, joihin Energiamarkkinaviraston on ryhdyttävä ja joihin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö toteaa Energiamarkkinaviraston saavuttaneen sille asetetut keskeiset vaikuttavuus- ja tuloksellisuustavoitteet kokonaisuutena arvioiden pääosin hyvin. Energiamarkkinavirasto on toiminut hallinnonalan strategisten tavoitteiden ja tulossopimuksessa sovittujen strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Helsingissä, 4 päivänä kesäkuuta 2013

Esa Härmälä
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Arto Rajala
Hallitusneuvos